

FƏNN SİLLABUSU

İxtisaslaşma: 060301-Muzeyşünaslıq
Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət
Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2023-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokoll №1))

Kodu: MIF-B02

Tədris illi: II (2025-2026) III semestr

Tədris yükü: Cəmi 60 saat. Auditoriya saati - 15 saat; (10 saat müəhazirə, 5 saat seminar)

Təhsil alma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 2

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: dos.E.Məlikov

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 21, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət saati: II-III günlər: saat 12-14

E-mail ünvanı: eminmelikov79@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat.

1. Əmirxanov S. Azərbaycanda muzeyşünaslığın aktual problemləri. Bakı. 2011.

2. Muzeyşünaslıq. (Dərslik). Bakı, Mars-print, 2002.

3. Muzey işinə aid sənədlər toplusu. Bakı, Işıq, 1961.

Əlavə ədəbiyyat

4. Azərbaycanda tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin təşəkkülü və inkişaf tarixi. Bakı, Ziya-Nurlan, 2008.

5. Behruz Kəngərli adına Naxçıvan Dövlət tarix-diyarşünaslıq muzeyi. Bakı, Azərneşr, 1967.

6. Quliyev H.A. Tarixi-etnoqrafik materialların diyarşünaslıq muzeylərinin ekspozisiyasında göstərilməsi

haqqında. Azərbaycan Tarix Muzeyinin əsərləri, 1960, № 3.

7. Kərimov B.B. Lənkəran bölgəsində tarix-diyarşünaslıq muzeyləri. Azərbaycan Tarixi Muzeyi-2002.8. Bakı,

Elm, 2002.

8. Kərimov B.B. Naxçıvanda muzey işinin inkişafı tarixindən. "Elm" qəzeti, 9 sentyabr, 2005, № 21-22.

9. Kərimov B.B. Məsəlli tarix-diyarşünaslıq muzeyi. "Elm" qəzeti, 19 oktyabr, 2006, № 10.

10. Kərimov B.B. Şirvan bölgəsində tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin yaranması və inkişafı tarixi. Azərbaycan

Tarix Muzeyi-2006. Bakı, Elm, 2006.

11. Əmirxanov S.A. Muzey və məktəbli dünya görüşü. Bakı, Biznes Universiteti, 2001.

12. Əmirxanov S.A. muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr. Tədris-metodik vəsait. Bakı, 2002.

13. Paşayev N.A. Məktəbdə tarix-diyarşünaslıq işləri. Bakı, Azərneşr, 1967.

IV. Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisindən öncə başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin tədrisi zamanı tələbələr muzeyşünaslıq elminin yaranması və inkişaf tendensiyləri ilə tanış olacaqlar. Muzey işinin nəzəriyyə və metodologiyası haqqında biliklər formalaşdırılır. Müasir dövrdə dünyada mövcud olan muzey şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi sahəsində əsas prioritet istiqamətlər müəyyənləşdirilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlikdən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzusunun mətnini tam əca bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir.
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahan zamanı topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 10 saat mühazirə, 5 saat seminar

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuları	Müh	Sem
1.	Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin məqsəd və vəzifələri. PLAN: 1.Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin predmeti. 2.Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin vəzifələri. 3.Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin məqsədi. Mənbə: [1, 2,3,5,8.]	2	2
2.	Dünyada muzeyşünaslığın tarixi və inkişaf mərhələləri PLAN 1.Dünyada muzeylərin yaranması tarixi. 2.Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması. 3.İtaliyada muzeyşünaslığın tarixi. 4.Fransada muzeyşünaslığın tarixi. 5.Almaniyada muzeyşünaslığın tarixi 6.Rusiyada muzeyşünaslığın tarixi. 7.Türkiyədə muzeyşünaslığın tarixi. Mənbə: [1, 2,3,5,8.]	2	
3.	Azərbaycanda muzeyşünaslığın təşəkkülü və inkişaf tarixi. PLAN: 1.XX əsrin 20-80-cu illərində Azərbaycanda muzeyşünaslığın inkişafı. 2.Azərbaycanda muzey üzrə ixtisaslı kadrların hazırlanma prosesi 3.Azərbaycan Respublikasında muzey metodologiyası üzrə işlərin aparılması. 4.Azərbaycan muzeyşünaslığında mövcud vəziyyət. Mənbə: [1, 2,3,5,8.]	2	2

4	Muzeyşünaslığın və onun metodologiyasının müasir problemlərinin nəzəri sistemi. PLAN: 1. Muzey fəaliyyətində planlılıq və ardıcılıq 2. Muzey fəaliyyətində tədqiqat metodları 3. Muzeyşünaslığın tərbiyəedici funksiyası 4. Muzeyşünaslığın təhsilverici funksiyası 5. Muzeyşünaslığın vətənpərvərlik funksiyası Mənbə: [1, 2, 3, 5, 6.]	2	
5	Muzey metodologiyasının elmi-nəzəri əsasları 1. Muzeyşünaslığın quruluşu və nəzəri iş 2. Muzey işinin təşkili və metodikası 3. Muzeyşünaslığda sənədləşdirmə nəzəriyyəsi 4. Muzeyşünaslığ fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr Mənbə: [1, 2, 3, 5, 6.]	2	1

XI. Fənn üzrə tələblər:

Müasir muzeyşünaslıq fəaliyyətində yaradıcı əlaqələrdə elmiliyə istinad olunmalı, elmlərlə yaradıcılıq bir-birini şərtləndirməli və bütün bu proseslərdə vahid məqsədə xidmət edilməlidir. Muzeyşünaslıq sahəsində istər fond, ekspozisiya, istərsə də elmi tədqiqat işlərinin aparılmasında yeniliklər artmaqdadır, bu isə muzey metodologiyası işinin daha da inkişaf etməsinə gətirib çıxarır. Dünyada muzeylərin yaranması tarixi, Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması, dünyada muzeyşünaslığın tarixi və inkişaf mərhələlərini, Azərbaycanda muzeyşünaslığın təşəkkülü və inkişaf tarixini tələbələr ətrafı bilməlidir.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Muzeyşünaslığın tarixi və muzeylərin ən qədimdən başlayaraq müasir dövrə qədər təşəkkülü və təkamülü qanunauyğunluqlarını əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası ilə yanaşı dünyanın ən iri muzeylərinin tarixi, formalaşma dövrü, və kolleksiya tərkibi haqqında biliklərə yiyələnməlidir.
- Dünya muzeylərində tətbiq edilən metodologiyaların əsas fəaliyyət istiqamətlərinin təşəkkülü və dinamikası prinsiplərini bilməlidir.
- Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası üzrə tipoloji xüsusiyyətləri haqqında biliklərə bələd olmalıdır.
- Muzey metodologiyası haqqında biliklər əldə etməlidir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin predmeti.
2. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin vəzifələri.
3. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin məqsədi.
4. Dünyada muzeylərin yaranması tarixi.
5. Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması.
6. İtaliyada muzeyşünaslığın tarixi.
7. Fransada muzeyşünaslığın tarixi.
8. Almaniyada muzeyşünaslığın tarixi.
9. Rusiyada muzeyşünaslığın tarixi.
10. Türkiyədə muzeyşünaslığın tarixi.

II Kollektiv sualları :

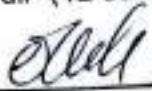
1. XX əsrin 20-80-cu illərində Azərbaycanda muzeyşünaslığın inkişafı.
2. Azərbaycanda muzey üzrə ixtisaslı kadrların hazırlanma prosesi
3. Azərbaycan Respublikasında muzey metodologiyası üzrə işlərin aparılması.
4. Azərbaycan muzeyşünaslığında mövcud vəziyyət.
5. Muzey fəaliyyətində planlılıq
6. Muzey fəaliyyətində tədqiqat metodları
7. Muzeyşünaslığın tərbiyəedici funksiyası.
8. Muzeyşünaslığın təhsilverici funksiyası.
9. Muzeyşünaslığın vətənpərvərlik funksiyası.
10. Muzey fəaliyyətində ardıcılıq

XV Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin predmeti.
2. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin vəzifələri.

3. Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin məqsədi.
4. Dünyada muzeylərin yaranması tarixi.
5. Avropada müasir tipli muzeylərin yaranması.
6. İtaliyada muzeyşünaslığın tarixi.
7. Fransada muzeyşünaslığın tarixi.
8. Almaniya da muzeyşünaslığın tarixi.
9. Rusiyada muzeyşünaslığın tarixi.
10. Türkiyədə muzeyşünaslığın tarixi.
11. XX əsrin 20-80-cu illərində Azərbaycanda muzeyşünaslığın inkişafı.
- Azərbaycan muzeyşünaslığında mövcud vəziyyət.
13. Azərbaycan Respublikasında muzey metodologiyası üzrə işlərin aparılması.
- Azərbaycanda muzey üzrə ixtisaslı kadrların hazırlanma prosesi
15. Muzey fəaliyyətində planlılıq və ardıcılıq
- Muzey fəaliyyətində tədqiqat metodları
17. Muzeyşünaslığın tərbiyəedici funksiyası.
18. Muzeyşünaslığın təhsilverici funksiyası.
19. Muzeyşünaslığın vətənpərvərlik funksiyası.
20. Muzeyşünaslığın quruluşu və nəzəri iş
21. Muzey işinin təşkili və metodikası
22. Muzeyşünaslıqda sənədləşdirmə nəzəriyyəsi
23. Muzeyşünaslıq fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr
24. Muzeyşünaslıqda mühit amili
25. Muzeyşünaslığın müasir problemləri
26. Muzeylər mədəniyyət abidəsi kimi
27. Muzeydə metodoloji işin təşkili
28. Muzeyşünaslığın mənbə bazası
30. Muzeyşünaslığın tədqiqat metodları

Muzeyşünaslığın tarixi və metodologiyası fənninin sillabusu 060301 "Muzeyşünaslıq" ixtisaslaşması üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : dos. K.F. Mahmudov

Fənn müəllimi : dos. E.N. Məlikov